

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 95 0 P 059518 20 Rev
Banjaluka, 31.8.2021. godine.

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja, S.B. iz T. i J.B. iz T. koje zastupa Zajednička advokatska kancelarija P. I. i D.P., advokati iz T., protiv tuženog Grada T., koga zastupa R.S., pomoćnik pravobranioca Republike Srpske, radi otklanjanja izvora opasnosti, vrijednost predmeta spora: 31.000,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Trebinju broj: 95 0 P 059518 20 Gž 2 od 27.10.2020. godine, na sjednici održanoj dana 31.8.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Trebinju broj: 95 0 P 059518 20 P 2 od 31.8.2020. godine, obavezan je tuženi da oborinske vode koje su sada dovedene na nekretninu tužitelja S.B., na katastarsku parcelu broj k.č. br. 5458/1, upisanu u zk.ul. br. 3424, KO SP T., Nar i Rz broj ... i na nekretninu u suvlasništvu, sa 1/2 dijela, tužitelja J.B., na katastarsku parcelu broj 5458/2, upisanu u zk. ul. br. 2904 KO SP T. Nar i Rz broj ..., sprovede ukopanim cjevovodom F 25 mm do slivne rešetke na ulici ... (slike 1,2 i 11). Dužina cjevovoda je 101 mm od usta izlivne cijevi iz AB zida do slivne rešetke koja se nalazi na ulici ..., koja je urađena kao poprečna slivna rešetka (recipient) koja tretira, to jest odvodi oborinske vode u sistem oborinskih voda Grada T.. Rov za odvod vode dužine 110 m kopao bi se ručno i pažljivo u dubini od 1,60 m a širine 0,8 m sa odvajanjem humusa na jednu a neplodnog zemljišta na drugu stranu kako se ne bi ugrozio kvalitet zemljišta kojim prolazi vodovod. Cjevovod ide parcelom broj 723/3 u dužini od 41 m na kojoj se nalaze dva šahta, jedan na početku cjevovoda tzv. upojni šaht, gdje se cijev ulijeva u njega a drugi odmah uz granicu parcela k.č. 723/3 i k.č. 722/1 (novi premjer). Druga dionica u dužini od 20 m ide kroz parcelu k.č. 717 sa šahtom odmah uz granicu te parcele i parcele k.č. 722/2. Treća dionica ide parcelom broj k.č. 722/2 dužinom od 49 m gdje se ulijeva u upojni šaht odmah uz početak slivne rešetke. Na ovoj dionici pored upojnog nalaze se još tri šahta i to prvi na udaljenosti od 15 m od granice sa parcelom k.č. 717, drugi i treći su sa lijeve i desne strane ulice ... (k.č. 2540/3). Dimenzije svih šahtova su unutrašnja mjera 0,8x0,8 m, dubine 1,6 m, debljine stjenke betona 0,2 m sa metalnim poklopcem, te da te radove uraditi u roku od 30 dana računajući od dana pravosnažnosti ove presude, pod prijetnjom zakonskih posljedica po odgovorno lice tuženog (izricanje novčanih kazni prema pravilima propisanim Zakonom o izvršnom postupku u slučaju nepostupanja po prednjem nalogu), uz konstataciju da su skica lica mjesta vještaka geometra M.F. od 11.12.2019. godine i situacioni položaj nekretnina sa fotografijama vještaka građevinske struke R.M. od 11.8.2020. godine, sastavni dio te presude.

Obavezan je tuženi da tužiteljima naknaditi troškove postupka u iznosu od 14.204,37 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.8.2020. godine do isplate.

Presudom Okružnog suda u Trebinju broj: 95 0 P 059518 20 Gž 2 od 27.10.2020. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev, kao neosnovan, ili da se drugostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

Tužitelji, u odgovoru, predlažu da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da preduzme odgovarajuće mjere radi uklanjanja izvora opasnosti od kojeg prijeti (i već je nastala) šteta nekretninama tužitelja, bliže opisanim i identifikovanim u izreci prvostepene presude.

U postupku je utvrđeno, da je nakon izgradnje potpornog zida u ulici ... u T., koji graniči, i dijelom je izgrađen na predmetnom zemljištu, izgradnjom odvodnog šahta i postavljanjem plastičnih vodovodnih cijevi kojima je preusmjeren tok otpadnih oborinskih voda direktno na predmetne nekretnine, što je uzrokovalo akumuliranje te vode – na navedenim parcelama došlo do zabarenja, zbog čega su izgubile karakter obradivog zemljišta, a tako natopljene otpadnim oborinskim vodama nisu podobne ni za prodaju, kao gradsko građevinsko zemljište, kakav karakter sada imaju.

Predmetni potporni zid je izgradilo preduzeće S. DOO T., kao izvođač radova za potrebe i za račun tuženog kao investitora. Prije izgradnje potpornog zida, prema nalazu vještaka građevinske struke, oborinske vode se nisu koncentrisale na izlivanje kroz svjesno i planski postavljene cijevi, nego su oticale niz nasip u mnogo dužem potezu, uz djelimično zadržavanje i filtriranje u istom, pa nisu činile štetu. Drugačije rečeno, izgradnja potpornog zida je prema provedenim dokazima i nalazu vještaka, uzrokovala zabarenje i oštećenje predmetnih nekretnina tužitelja i taj izvor opasnosti i dalje prijeti u vidu oštećenja suhozida čija destabilizacija u krajnjem slučaju može ugroziti i stabilnost samog potpornog zida koji je cijelom svojom stopom ukopan u predmetne parcele.

Tuženom su, kao jedinici lokalne samouprave, saglasno odredbi člana 16. stav 5. Zakona o javnim putevima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 89/13 i 83/19) povjereni poslovi upravljanja, građenja, rekonstrukcije, rehabilitacije, održavanja i zaštite lokalnih puteva, ulica u naselju i putnih objekata na njima. Kada se još uzme u obzir da je preduzeće S. DOO T. izgradilo predmetni potporni zid za potrebe i za račun tuženog kao investitora (ugovornog organa), kako slijedi iz međusobno zaključenog ugovora od 22.11.2010. godine i da izgrađeni sistem odvodnje oborinskih otpadnih voda prijeti nekretninama tužitelja – nema sumnje da je upravo tuženi pasivno legitimisan u ovom sporu i da njegovi prigovori istaknuti o ovom pravcu, o kojima su se pravilno izjasnili i nižestepeni sudovi, nisu osnovani.

S obzirom da tuženi ne smatra sebe odgovornim za nastalu situaciju, slijedom čega nije otklonio izvor opasnosti, tužitelji su zatražili da se presudom obaveže da otkloni tu opasnost na način (naveden u izreci prvostepene presude) kako je to, u svom nalazu, opisao vještak građevinske struke.

Nižestepeni sudovi su udovoljili tužbenom zahtjevu, pozivom na odredbu člana 16. i 156. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), koje propisuju da je svako dužan suzdržati se od postupka kojim se može drugom uzrokovati šteta, te da će sud na zahtjev zainteresovane osobe narediti da se preduzmu odgovarajuće mjere za sprečavanje nastanka štete ili uznemiravanja ili da se ukloni izvor opasnosti, na trošak posjednika izvora opasnosti, ako ovaj sam to ne učini.

Nižestepene odluke su pravilne. obrazložene su jasnim i prihvatljivim argumentima (zasnovanim na sveobuhvatnoj analizi i ocjeni izvedenih dokaza) koje u svemu prihvata i ovaj sud, uz dalje obrazloženje koje slijedi.

U konkretnom slučaju radi se o štetnim imisijama izazvanim od strane tuženog kao upravljača puta, koji je vršeci taj posao, izgradnjom potpornog zida u ulici ..., usmjerio otpadne oborinske vode na nekretnine tužitelja. U vršenju tog posla tuženi nije udovoljio obavezama koje su za njega proizlazile iz odredbe člana 76. stav 1. Zakona o stvarnim pravima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19 – u daljem tekstu: ZSP). Tom zakonskom odredbom (stav 1.) je propisano da se nepokretnošću ne smije služiti i koristiti na način da zbog toga na tuđu nepokretnost dospiju dim, neugodni mirisi, čađ, otpadne vode, potresi, buka i drugo, ako su prekomjerni s obzirom na namjenu koja odgovara toj nepokretnosti u skladu sa mjestom i vremenom, ili izazivaju znatniju štetu, ili su nedopušteni na osnovu odredaba posebnog zakona, a u suprotnom su vlasnici nepokretnosti koje su izložene tim imisijama ovlašteni da od vlasnika nepokretnosti od kojih one potiču zahtjevaju da otklone uzroke tih imisija i nadoknadi štetu koju su nanijele i da ubuduće ne čini na svojoj nekretnini ono što je uzrok prekomjernih imisija, dok ne preduzme sve mjere koje su potrebne da onemoguće te imisije (stav 2.). Takođe je, odredbom člana 132. stav 1. ZSP, propisano da ako treće lice protivpravno uznemirava vlasnika ili pretpostavljenog vlasnika na drugi način, a ne oduzimanjem stvari, vlasnik, odnosno pretpostavljeni vlasnik ima pravo da tužbom zahtjeva da to uznemiravanje prestane.

Prema izloženom, zbog neregulisanog odvoda otpadnih oborinskih voda (što je, uz odgovarajuća ulaganja, tehnički moguće riješiti, kako se izjasnio i vještak građevinske struke) ugrožene su nekretnine tužitelja. Ne mogu se koristiti. Prijeti im i dalja šteta. Zato je tužbenom zahtjevu valjalo udovoljiti i kada se imaju u vidu naprijed navedene odredbe ZSP, a ne samo odredbe ZOO, na kojima su nižestepeni sudovi temeljili svoje odluke.

Kod naprijed izloženog činjeničnog stanja i navedenih razloga, te odredaba materijalnog prava na kojim su nižestepeni i ovaj sud temeljili svoje odluke, neosnovanom se ukazuje tvrdnja tuženog da nije pasivno legitimisan i da su za stanje u kojem se nalaze predmetne nekretnine odgovorni vlasnici drugog, okolnog zemljišta (koje se nalazi na višem nivou u odnosu na predmetno zemljište), sa kojeg se slivaju otpadne oborinske vode.

Nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke, D.B., u postupku provedenom nakon ukidanja ranije prvostepene presude od 28.02.2020. godine, nije ni pročitao kao dokaz, niti je ovaj vještak pozivan na glavnu raspravu. Izvođenje tog dokaza nije niko ni predlagao, slijedom čega je neosnovano pozivanje revidenta na njegov sadržaj. Uostalom, nalaz ovog vještaka, u pogledu relevantnih činjenica, je u saglasnosti sa nalazom vještaka R.M. na kojem su nižestepeni sudovi, uz ocjenu i drugih dokaza, temeljili svoje odluke. Naime, oba vještaka nalaze da je izgradnja potpornog zida izvor opasnosti za nekretnine tužitelja, s tim što je vještak R.M. opisao i radnje koje je nužno izvesti kako bi se ta opasnost otklonila, što i jeste bio cilj ovog postupka.

Ni ostali navodi revizije nisu mogli ishoditi drugačiju odluku, zbog čega je riješeno kao u izreci, temeljem odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13).

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić